

Openbaar

Zaaknummer: 321267

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie

Collegedatum: 4 november 2025

Kernboodschap

Met de Lokale Energie Strategie (LES) geven we een duidelijk overzicht van de verschillende onderwerpen binnen de energietransitie. We laten ook zien hoe deze onderwerpen met elkaar samenhangen. Omdat er veel verandert, rapporteren we elk jaar aan de gemeenteraad wat de stand van zaken is. We passen dan ook het uitvoeringsprogramma aan.

Daarnaast geven we inwoners en ondernemers informatie over wat zij zelf kunnen doen. Het warmteprogramma helpt straks om per buurt of woning duidelijk te maken wat nodig is voor een duurzame manier van verwarmen en koelen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
26 juni 2025	Vaststelling Lokale Energiestrategie Wijchen (Z/23/133830)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Samenhang: Wat is de samenhang tussen de verschillende trajecten (LES, uitvoeringsprogramma, Transitievisie Warmte, Routekaart Warmtenet, RES, HSS, wind & zon). Kunt u de raad van Wijchen en hiermee de inwoners en ondernemers informeren over de samenhang tussen deze trajecten in één centraal actueel document?

De Lokale Energiestrategie geeft overzicht en laat zien hoe de verschillende onderdelen van de energietransitie met elkaar samenhangen. Om het overzichtelijk te maken, hebben we de energietransitie opgesplitst in vier onderdelen:

- Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen
- Verduurzaming bij bedrijven en maatschappelijk vastgoed
- Grootschalige en gebalanceerde energieopwek
- Duurzame mobiliteit

De samenhang geven we aan door in het derde hoofdstuk de totale opgave te schetsen. Het Uitvoeringsprogramma biedt overzicht van alle projecten op het gebied van energietransitie.

De onderdelen die u noemt, komen op deze manier terug in de LES:

- De warmtetransitie hoort bij het onderdeel 'Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen'. In 2023 heeft de raad het Warmteplan vastgesteld. Dit is een uitwerking van de Transitievisie Warmte (TVW). De volgende stappen zijn de ontwikkeling van het wettelijk verplichte warmteprogramma en de verdere uitwerking van het warmtenet. De Routekaart Duurzame Warmte Wijchen geeft inzicht in deze stappen en beslismomenten. In het warmteprogramma kijken we ook naar ontwikkelingen als de toenemende vraag naar koeling en overbelasting van het elektriciteitsnet (netcongestie).
- De Regionale Energiestrategie (RES) en de Visie op wind- en zonne-energie horen bij het onderdeel 'Grootschalige en gebalanceerde energieopwek'. Het hoogspanningsstation is een externe ontwikkeling om het elektriciteitsnet te versterken. Omdat we hiermee worden geconfronteerd, hebben we deze ook in de LES opgenomen.

De LES is dus een basisdocument waarin alle onderdelen samenkomen. Tegelijk weten we dat er steeds nieuwe ontwikkelingen zijn. Daarom geven we elk jaar een update over de voortgang en passen we het uitvoeringsprogramma aan. Zo krijgt u ieder jaar een actueel overzicht.

2. Rekening houden: In hoeverre moeten bovenstaande rekening houden met elkaar en hoe voorkomt het college dat keuzes in het ene dossier het andere blokkeren of in de praktijk worden ingeruild?

De verschillende onderwerpen binnen de energietransitie hangen met elkaar samen. Daar houden we rekening mee. Gaat het bijvoorbeeld over het warmteprogramma, dan betrekken we ook experts op het gebied van duurzame energieopwek en netcongestie. Dat doen we ook bij ontwikkelingen op bedrijventerreinen of bij het overstappen op elektrisch vervoer en transport.

3. Verbindend overzicht: Is het college bereid een integraal overzicht te maken waarin de verbanden en tijdslijnen zichtbaar worden, zodat de raad energietransitie als geheel beter kan volgen?

Bij de jaarlijkse rapportage over de uitvoering van de LES, dat ieder voorjaar zal verschijnen, ziet u de verschillende onderdelen en hun samenhang terug. We voegen ook een infographic toe. Daarmee proberen we de verbanden en tijdslijnen duidelijk te maken.

Tegelijkertijd weten we dat de energietransitie een langdurig proces is, met veel onderdelen die elkaar beïnvloeden. Het is lastig om alles in één overzicht helder te laten zien, maar we streven hier wel naar.

4. Informatie aan inwoners: Hoe kan de gemeente inwoners en ondernemers goed informeren over de energietransitie, zo lang niet inzichtelijk is waar dossiers elkaar raken, botsen of verschuiven?

We informeren de inwoners en ondernemers en ondersteunen hen bij zaken die eenduidig zijn, zoals energiebesparing. Inwoners krijgen informatie via de gemeentepagina, onze website en nieuwsbrieven. Ondernemers informeren we onder meer via nieuwsbrieven en het energieloket. Als onderdelen ingewikkelder zijn of meer afhankelijkheden kennen, zijn we hier ook eerlijk over. Als het binnen onze invloed ligt, werken we toe naar meer duidelijkheid.

We gaan eerst dieper in op de informatie voor inwoners. Het is voor hen vaak lastig om te bepalen welke duurzame manier van verwarmen en koelen het beste is voor hun woning. Dat komt mede doordat nog niet overal duidelijk is welke warmteoplossing er in hun buurt komt. Daarom is het belangrijk om een warmteprogramma te maken dat hier meer duidelijkheid over geeft.

Daarnaast laten we met ons ontzorgingsprogramma en de campagne 'Pak Jouw Moment' zien dat energiebesparende maatregelen, zoals isolatie, altijd een goede keuze zijn. Inwoners kunnen op verschillende plekken terecht voor hulp en advies, zoals het energieloket, de wijkaanpak isolatie en de energiecoaches.

Voor ondernemers is het gemeentelijke beleid vaak niet het belangrijkste bij hun keuzes voor verdere verduurzaming of uitbreiding. Ontwikkelingen op het gebied van netcongestie en landelijke wet- en regelgeving spelen vaak een grote rol. Denk bijvoorbeeld aan de energiebesparingsplicht en de label-C-verplichting (voor kantoren).

Bedrijven kunnen wel een grote bijdrage leveren aan onze doelen voor CO₂-reductie. Daarom zorgen wij voor informatie en advies over energiebesparing. Dit doen we bijvoorbeeld met de energiescans en de energieadviezen van het Regionaal Expertiseteam Energie (REE). We ondersteunen op het gebied van financiering met de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Ook zijn onze accountmanagers in gesprek met bedrijven over energievraagstukken en ondersteunen we gezamenlijke initiatieven om netcongestie samen het hoofd te bieden, zoals op bedrijventerrein Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. Vanuit het programma duurzaamheid is er geïnvesteerd in extra capaciteit voor het verduurzamen van bedrijven, vanwege het grote belang ervan.

5. Ondernemersperspectief: Hoe kan een ondernemer in Wijchen bepalen welke keuzes op het gebied van energie verstandig zijn, zolang er geen helder overzicht is van de gemeentelijke koers en de onderlinge samenhang?

Er is een helder beeld van de gemeentelijke koers, zie daarvoor de LES. In paragraaf 5.3.1 staat welke uitdagingen er liggen voor ondernemers en welke oplossingsrichtingen er zijn. Zie verder het antwoord bij vraag 4.